

Erilainen. Veijon syntymä oli ollut vaikea, eivätkä lääkärit toivoa antaneet. Poika sai siis nimensä hätäkasteessa. Vastoin lääkärien synkkiä ennustuksia Veijo kuitenkin sinnitteli ja selvisi sille puolen rajaa, jossa elämä kukoisti. Heti ensimmäisistä päivistä lähtien tiedettiin, että Veijo oli erilainen. Synnytyksen aikaisesta aivojen hapenpuutteesta johtuva aivovaurio oli lääkärien kylmä diagnoosi. Veijo ei koskaan tulisi elämään normaalia elämää. Hän tulisi olemaan erilainen ja tarvitsemaan koko ikänsä hoivaa ja huolenpitoa. Niin Veijosta todellakin tuli erilainen, mutta hieman toisin, kuin lääkärit olivat arvelleet. Kolmivuotiaana Veijo osasi lukea ja ratkoa matemaattisia ongelmia. Viisivuotiaana hän oivalsi omaavansa myös kykyjä, joita yleisesti pidettiin paranormaaleina. Paitsi, että hän pystyi ratkomaan ongelmia, jotka tuottivat päänvaivaa aikuisillekin, hän sai asioita tapahtumaan. Ei toki niin, että hän olisi voinut päättää jonkun asian menevän noin, tai näin. Joskus asiat vain jotkut menivät juuri niin, kuin hän halusi, joskus taas eivät, eikä hän itse voinut vaikuttaa siihen. Pikkuhiljaa hän oppi hallitsemaan taitoaan, joskaan ei koskaan täydellisesti. Koulussa koepaperit täyttyivät itsestään ja oikeilla vastauksilla. Varsin pian Veijo oivalsi kuitenkin, ettei kannattanutkaan olla liian täydellinen osaamisessa ja hän alkoi lipsautella myös vääriä vastauksia. Hän leikkitteli joskus antamalla koepaperin täytyä oikeilla vastauksilla tekemättä yritystäkään kynän liikuttamiseksi paperilla. Veijo tiesi opettajien tarkkailevan häntä ja opettajan hämmästys koepapereita kerätessä antoi voitonriemun sekaista mielihyvää. Kuinkahan monesti Veijo oli pyydetty jäämään luokkaan tunnin jälkeen vastaamaan samaan iänikuiseseen kysymykseen. - Lunttaatko sinä? Kuinka sinä sen teet? Miksi sinulla on koepaperi täytetty oikein, vaikket tarttunut kynään kertaakaan kokeen aikana? - En lunttaa. Ei minun tarvitse. Oli Veijon vakiovastaus ja hän hymyili samalla hieman salaperäistä hymyään, jonka opettaja väärin tulkitsi julkeaksi. Sitten Veijo oli keksinyt, kuinka piti menetellä, jotta epäilyt loppuivat. Hän alkoi kertoa opettajalle kokeen aiheeseen liittyvistä asioista. Tietoja, joita ei koulujen oppikirjoissa ollut. Ei Veijokaan tiennyt, mistä hän asiat sai selville. Hän oli kolmivuotiaasta lukenut valtavat määrät tietokirjoja, historiallisia romaaneja dokumentteja, fiktiivisiä kertomuksia, tiedejulkaisuja ja vaikka mitä painettua tietoa. Vaikka opettajat toki olivat tietoisia siitä, että Veijo oli erilainen, poikkeuksellisen erilainen, he silti olivat epäileväisen hämmästyneitä. Voiko pojalla olla todellakin tietoja, joista he eivät olleet koskaan kuulleetkaan, vai lasketteliko Veijo vain palturia aivan naama vakavana, tietäessään, etteivät opettajat voineet varmuudella kiistää hänen puheitaan. Siihen pojan mielikuvitus ja henkinen kapasiteetti varsin mainiosti olisi riittänyt ja senkin opettajat toki tiesivät. Poika saattoi paukuttaa Rooman valtakunnan historiasta tietoja, joita ei millään voinut tarkistaa. Samoin paljastaa näkemyksiä muinaisen Egyptin kulttuurista ja hallinnosta, sen sotilaallisista taidoista ja valmiuksista. Hän saattoi kertoa faaraoiden perhesuhteista, mieltymyksistä ja hovien sisäisistä juonitteluista, niiden tavoitteista ja onnistumisista, tai epäonnistumisista seurauksineen. Marco Polon matkat, inkojen kulttuurit, Kiinan dynastiat, puhumattakaan taidehistoriasta, joka tuntui olevan erityisen lähellä Veijon sydäntä. - Kuinka sinulla voi olla tietoja, joita ei edes oppikirjoissa ole? Joku opettaja oli joskus tiedustellut. - Ei kaikki tieto asu kirjoissa. Oli Veijo vastannut. - Paikanpäällä käyden voi oppia asioita, joita ei koskaan ole dokumentoitu. - Mutta, ethän sinä ole voinut, tuon ikäinen poika, ethän ole voinut käydä kaikissa noissa paikoissa. Opettaja oli hämmästellyt ja Veijo vain hymyili omaan salaperäiseen tapaansa, jonka opettaja jälleen väärin tulkitsi julkeaksi irvailuksi. Veijo oli erilainen ja vaikka omasikin poikkeuksellisia taitoja, sosiaalinen kansakäyminen ja sosiaaliset avut olivat täysin oman kontrollin ulkopuolella. Lukemattomat kerrat oli Veijo laitettu ulos opettajien huoneesta ja aina samaisen julkean ja häpeilemättömän käyttäytymisen vuoksi. Kuitenkin Veijon osaaminen oppitunneilla ja kokeissa oli kiistatonta ja menestyminen

opinnoissa sen mukaista, tai ainakin riittävän tasokasta, jotta tie jatko-opintoihin löytyi helposti.

Taidehistoria ja taide, eritoten kuvataide kiehtoi nuorukaista suunnattomasti ja mielenkiinto, varsin voimakas sellainen oli varma tae myös opintojen onnistumiselle. Tai ainakin sen olisi pitänyt olla, mutta jostakin syystä Veijo alkoi jättäytyä pois luennoilta. Ensin tätä tapahtui satunnaisesti, mutta sitten yhä ja useammin. - Sinä olet poikkeuksellisen lahjakas ja sinulla on selkeästi palava kiinnostus taiteeseen. Miksi olet alkanut jäädä pois luennoilta? Onko sinulla jotain henkilökohtaisia ongelmia? Oli Professori kysynyt erään kerran, kun Veijo pitkän tauon jälkeen oli ilmestynyt yliopistolle. - Ei suinkaan, minä saan nykyisin yksityisopetusta. kuului Veijon vastaus ja hän hymyi jälleen tuota tuttua salaperäistä hymyään. - Vai yksityisopetusta...Huokasi professori ja kääntyi pois. Sen kerran jälkeen ei Veijoa enää nähty opistolla. Ei hän kuitenkaan menettänyt kiinnostustaan taidemaalaukseen, eikä taiteen historiaan. Veijo vain tunsu, ettei opistolla ollut enää mitään annettavaa hänelle. Veijo palasi suurkaupungista takaisin kotiseudulleen ja vuokrasi itselleen asuin- ja ateljeetilat vanhan museokäyttöön muutetun voimalaitoksen yläkerrasta. Vankka tiilirakennus ja suuret, korkeat ja koristeelliset ikkunat antoivat erinomaisen valon ja sopivan miljööön harrastuksen jatkamiselle. Lisäksi paikka oli sopivan syrjäinen, eikä kesäaikainen museotoiminta rakennuksen alaosassa häirinnyt Veijoa, jonka mieli ei juurikaan sosiaalista seurustelua kaivannut. Sateisena alkusyksyn aamuna Veijo oli noussut bussiin ja matkannut lähikaupunkiin ostamaan maalaustarvikkeita. Kävellessään bussiasemalta, oli hän havainnut edessäpäin sinisten vilkkuvalojen ryhmän. Kävellessään kohdalle, nostettiin juuri sairasautoon vanhaa miestä, jonka pää oli punaisena verestä. Veijo havaitsi myös, että miestä kannettiin ulos kultasepän liikkeestä.

Mikä lie ollut asian yhteys Veijon mielestä, sillä muistista nousi kuva kouluajoilta. Opettaja oli tullut kouluun taksilla, eikä normaaliin tapaansa autollaan. Koko päivän ope oli ollut jotenkin kireä ja viimeisen tunnin alettua, oli hän kirjoittanut taululle liidulla tikkukirjaimin: " OPE ON HOMO ". Sitten hän oli luonut pitkän kiukkuisen katseen yli luokan ja sanonut: - Tällainen teksti oli raaputettu kivellä autoni taka-ikkunaan eilen Ja nyt haluan, että tekijä, tai tekijät nousevat seisomaan ja tunnustavat. Kukaan ei tietenkään noussut ja opettajan kiukku näytti vain kasvavan. - No, niin. Sitten, jos joku tietää tekijän, niin voi kertoa sen nyt. Vieläkään ei kukaan noussut ja opettaja kovensi otettaan. - Ellei syyllistä löydy, niin istumme täällä vaikka aamuun ja jatkamme sitten istumista huomenna koulupäivän jälkeen. Seurasi pitkä äänettömyys, jonka rikkoi Viirilän kaksoispoikein kiivas supattelu takarivissä. - Onko Jerellä ja Atella jotakin tietoa asiasta?" Opettaja tiedusteli tiukalla äänensävyllä. - Ei me mitään olla nähty, mutta Toni oli eilen viimesellä välkällä parkkipaikalla autojen luona. Toni Hakala oli luokan ADHD tapaus. Poika joka ehti joka paikkaan ja yleensä teki ensin ja ajatteli sitten, jos sittenkään. - ENKÄ! En ollut! kiljaisi Toni, joka toden näköisesti ei itsekään muistanut missä oli viimeisellä välitunnilla ehtinyt käymään. Toni tiesi myös oman historiansa ja myös sen, että jos joku häntä syyttäisi, niin kyllä häntä ensimmäisenä myös syyllisenä pidettäisiin. Opettaja kääntyi pyyhkiäkseen tekstin taululta ja sanoi: - Toni jää luokkaan, muut...?? ...saavat lähteä kotiin. Olisi kai lause jatkunut, mutta se jäi kesken. Taululla luki nyt myös . - Toni ei tehnyt sitä, sen tekivät Jere ja Atte! Lause oli kirjoitettu opettajan tasaisella ja kauniilla käsialalla. Taulusieni putosi opettajan kädestä ja hän otti pari askelta taaksepäin. - Mitä tämä nyt on ? Mitä tämä tarkoittaa? opettaja sopersi hämmentyneenä, kumartui sitten ja noukki lattialle pudonneen sienen ja pyyhki taulun. Hetken taulu oli tyhjä ja sitten esiin nousivat jälleen sanat : -...sen tekivät Jere ja Atte. Opettaja tuntui olevan jokseenkin sekavassa mielentilassa ja sopersi: - Minä...en, en ...minä en ymmärrä, mutta myös Jere ja Atte saavat jäädä selvittämään asiaa. Veijo muisteli, ettei hänellä ollut käsitystä, kuka opettajan autoa oli naarmuttanut, mutta oli myös varma, että jollakin

tavoin hän oli saanut aikaan tuon tekstin ja varma myös siitä, että se oli totuus. Seuraavana aamuna opettaja oli kertonut, ettei teksti poistunut taululta, ennen kuin pojat olivat myöntäneet tekonsa. Miksi tuo asia oli noussut mieleen juuri nyt, kun hän kulki rikospaikan ohi? Jos asialla oli joku syy-yhteys, se ei tullut mieleen ja Veijo jatkoi matkaansa. Omaperäisestä mielenlaadusta johtuen asia ei edes sytyttänyt hänessä juurikaan kiinnostusta. Olipahan vain yksi tapaus toisten joukossa. Kun poliisit sitten rikospaikan alustavasti tutkittuaan nousivat autoonsa märissä haalareissaan, alkoivat auton ikkunat huurtua ja huurtuvassa etulasissa näkyi kirjoitusta: Tekijät ovat Renne Verkkala ja Tuure Kinnersuo. Nimet olivat poliisille ennestään tuttuja ja miehet, sekä ryöstösaalis löytyivät varsin nopeasti. Seuraavana päivänä lehdessä oli juttu ryöstöstä ja maininta siitä, että tekijät saatiin välittömästi kiinni poliisin saaman vihjeen perusteella. ”Poliisi kiittää vihjeen antajaa.” Mikäli Veijo sattui uutisen lukemaan, ei hän taatusti osannut yhdistää poliisin saamaa vihjetä itseensä. Mitään mainintaa julkisuudessa ei koskaan esiintynyt siitä, kuinka poliisi oli hämmästynyt viestistä, joka oli kirjoitettu lukitun poliisiauton tuulilasiin sisäpuolelle. Veijolla oli taipumuksia, joita ihmiset yleensä pitävät ylikuonnollisina, joskaan hän ei juuri välittänyt niitä esiin tuoda. Ehkä osaltaan siksi, ettei itse osannut niitä pitää mitenkään epänormaaleina. Jo aivan pienestä pitäen hänellä oli hetkiä, jolloin hän näytti sulkeutuvan täysin itseensä. Vaipui aivan, kuin kooman tapaiseen tilaan. Joskus vain minuuteiksi, joskus jopa tunneiksi. Lääkärit olivat asiaa tutkineet ja päätyneet siihen, että se johtui synnytyksen yhteydessä vaurioituneiden aivojen toimintaan syntyvistä häiriöistä, eikä asiaan ollut lääketieteellisiä hoitokeinoja. Asiaan totuttiin, eikä se poikaa itseään vaivannut. Havahduttuaan poikkeuksellisesta tilastaan hän saattoi iloisena todeta käyneensä kylässä, tai matkalla. Joskus hän kertoi käyneensä van Goh:illa, muttei pitänyt Vincent sedästä. Toisinaan hän saattoi mainita Leonardon olevan mukava ja luvanneen opettaa häntä, kun hän kasvaa isommaksi. Useimmiten nämä Veijon tarinat liittyivät kirjoihin, joita hän oli juuri ollut lukemassa. Hän ikään kuin matkusti kirjoissa kerrottuihin tapahtumiin, mutta vain todellisiin historiallisiin tapahtumiin. Fiktiiviset kirjat, joita hän myös mielellään lueskeli eivät antaneet samanlaista kokemusta. Veijon ”kohtaukset” venyivät pikkuhiljaa yhä pidemmiksi ja niitä tuli useammin. Samaan aikaan hänen taitonsa siveltimen ja värien käytössä kehittyi huimaavin askelin. Mikäli Veijo olisi ollut sosiaalisempi ja hänellä olisi ollut ihmiskontakteja enemmän, olisi hänen tilassaan tapahtuneet muutokset huomattu myös noiden ”kohtausten” kohdalla, mutta nyt esiin pääsivät vain hänen maalauskykynsä. Koska Ateljee alkoi täytyä maalauksista, Veijo luovutti niitä myytäväksi alakerran museotiloihin ja moni taiteellista silmää omaava museovieras hankkikin itselleen Veijon maalauksia. Näin myös jokunen maalaus päätyi erinäisten vaiheiden jälkeen Veijoa opettaneen taidealan professorin silmien eteen. - Aivan loistavaa sivellintekniikkaa. Aivan loistavaa värienhallintaa, professori totesi katsellessaan Veijon maalausta. – Minä muistan hänet. Hän on ollut minun oppilaani ja muistaakseni hän sanoi saavansa yksityisopetusta. Kuka häntä mahdollisesti on opettanut. Jälkihän on aivan suurenmoista. Tästä tulevat mieleen taidehistorian suuret mestarit. Kuka häntä on oikein opettanut? Minun täytyy tavata hänet. Hän on aivan suurenmoinen, tästä pojasta kuullaan vielä.

Professori nousi vanhan voimalaitoksen kivisiä portaita ja avasi oven Veijon ateljeehen. Veijo istui pehmeässä nojatuolissa kädessään puinen väripaletti ja sivellin, joihin maalit olivat kuivuneet jo päiviä sitten. Edessään valmis maalaus, jossa nuori poika ja vanha mies seisoivat yhden maailman tunnetuimman maalauksen edessä. Maalaus seisoi kolmijalan tukemana sotkuisessa ateljeehuoneessa ja se esitti salaperäisesti hymyilevää Mona Lisaa. Professori tunnisti molemmat kuvan miespuoliset henkilöt. Vanhempi oli Leonardo da Vinci ja poika oli itse taulun maalannut Veijo nuorempana. Pöydällä taulun edessä luonnoslehtiö, jossa sama

kuva luonnosteltuna ja kuvan yläreunaan oli kirjoitettu: Minä Ja Mestari. -Niin, Sanoi Yliopistollisen sairaalan aivokirurgi edessään, pöydän toisella puolen istuvalle Veijon äidille ja tämän seurassa olevalle professorille. – Veijolla on synnytyksen yhteydessä saatu aivovaurio ja hän tulee olemaan aina erilainen, eikä tule pärjäämään ilman laitoshoidoa ja on lääketieteellisesti käsittämätöntä, että hän on pystynyt elämään lähes normaalia elämää tähän asti. Veijolle on nyt parasta, että löydämme hänelle paikan, jossa hän saa ympärivuorokautista hoivaa. Valitettavasti paluuta entiseen ei ole, lääkäri kätteli vieraansa ja totesi: -Voitte nyt vielä käydä katsomassa Veijoa osastolla. Me huolehdimme sitten jatkosta ja ilmoitamme, minne hänet on siirretty. Veijon äiti avasi oven sairaalan käytävällä ja astui sisään huoneeseen. Veijo istui vuoteellaan ja totesi: -En yhtään pidä siitä Vincentistä, mutta pakko on käydä opiskelemassa siellä, sillä hän on aivan loistava värrien käyttäjä ja minulla on niin paljon oppimista. Sen sanottuaan hän hymyili jälleen sitä salaperäistä hymyään.